

DAGSORDEN 2022

IT-ARKITEKTURRÅDET

Dato: 10-03-2022 10:00

Sted: KL, lokale 2-01

'Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked.'

Vision for den fælleskommunale rammearkitektur, vedtaget af Kommunernes It-Arkitekturråd februar 2017.

1.	Siden sidst	3
1.1.	Velkommen og Siden sidst	3
2.	Drøftelsessager	4
2.1.	Status vedr. arbejdet med Fællesoffentlig Digital Arkitektur.....	4
2.2.	KL's EU-prioriteter 2022	4
2.3.	Dialog med KL's direktion.....	7
2.4.	Rapport vedr. den kommunale identitetssikring i forbindelse med NSIS 7	
2.6.	Kommunernes tilslutning til den fælleskommunale infrastruktur	8
2.7.	Det Virtuelle Jobunivers	11
3.	Eventuelt	15

1. Siden sidst

1.1. Velkommen og Siden sidst

DAG-2021-00160 Ghita Thiesen

2. Drøftelsessager

2.1. Status vedr. arbejdet med Fællesoffentlig Digital Arkitektur

SAG-2021-05174 Vibeke Normann

Baggrund

Den fællesoffentlige digitale arkitektur udarbejdes og vedligeholdes i et fællesoffentligt samarbejde i regi af den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi og Digitaliseringspagten.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager status for arbejdet med ny Fællesoffentlig Digitaliseringsstrategi til efterretning
- tager status vedrørende arbejdet med 'Den europæiske digitale identitet' (EU Digital Wallet) til efterretning og giver input til det videre arbejde

Sagsfremstilling

Digitaliseringsstyrelsen ved kontorchef Christian Plaschke giver på mødet en mundtlig orientering om generel status vedrørende ny Fællesoffentlig Digitaliseringsstrategi.

Desuden vil rådet få en status vedrørende arbejdet med EU's Digital Wallet.

Bilag

[Den europæiske digitale identitet | Europa-Kommissionen](#)

2.2. KL's EU-prioriteter 2022

SAG-2022-00078 Marianne Just Mortensen/Dan Bjørneboe

Baggrund

Den 19. oktober 2021 lancerede Kommissionsformanden Ursula Von der Leyen Kommissionens arbejdsprogram for 2022. Under overskriften "*Sammen om at styrke Europa*" vil Kommissionen tage et skridt i retningen mod et grønnere, mere retfærdigt, mere digitalt og mere modstandsdygtigt Europa. Arbejdsprogrammet omfatter i alt 42 nye initiativer, hvoraf en række er indsatser på det digitale område.

I arbejdsprogrammet går man fra strategier til gennemførelse på tværs af de politiske prioriteter, hvilket betyder, at der er fokus på EU-lovgivning.

I KL gennemfører kontoret 'EU og Jura' en screening af indsatser, og der gives mandat fra politiske udvalg og bestyrelsen ifht. at følge og evt. påvirke EU-sager i den beslutningsproces, der går igang.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Tager KL's prioriterede EU-sager for 2022 til efterretning
- Giver input til interessevaretagelsen på de aktuelle initiativer

Sagsfremstilling

Hvert efterår vedtager Kommissionen et nyt arbejdsprogram med en liste over de initiativer, den vil iværksætte i de kommende tolv måneder.

Kommissionens arbejdsprogram for 2022 koncentrerer sig om de seks temaer, som Kommissionen har lagt for hele perioden 2019-2024:

- 1) En europæisk Grøn Pagt
- 2) En økonomi, der tjener alle
- 3) Et Europa klar til den digitale tidsalder
- 4) Fremme af vores europæiske levevis
- 5) Et stærkere Europa i verden
- 6) Nyt skub i det europæiske demokrati.

Samtidigt bygger arbejdsprogrammet videre på Von der Leyens tale i 2021 om Unionens tilstand, hvor det blandt andet fremgår, at EU skal gå foran i den digitale omstilling, samt at der er målsætning om at forsvare EU's værdier og frihedsrettigheder samt beskytte retsstatsprincippet. Desuden henvises der til erfaringer fra COVID-19 pandemien.

I forhold til de digitale prioriteter i punkt 3 er retningen sat i den strategiske målsætning om, at 2020'erne skal være Europas digitale årti. Denne målsætning er uddybet i "Digitale Kompas 2030".

Den samlede bruttoliste, der udgør Kommissionens arbejdsprogram, er omfattende, såvel på digitale som ikke digitale-indsatser. Af disse udvælger KL en række prioriterede sager, som opdeles i henholdsvis A-, B- og C-sager efter vigtighed for kommunerne og dermed også graden af KL's interessevaretagelse.

A-sager: Sager hvor KL ønsker at fremme en bestemt sag eller dagsorden, som har stor betydning for kommunernes opgaveløsning.

B-sager: KL følger sagerne og har også et målrettet fokus på EU-institutionerne. Interessevaretagelse er dog ikke så intens som i A-sagerne.

C-sager: Sager, som enten ikke er nået langt i processen, eller hvor det ikke har helt så stor betydning for kommunerne. Sekretariatet overvåger sagernes udvikling. C-sager kan opprioriteres/bortfalde, når kendskabet til sagens indhold øges.

Kendetegnende for EU-prioriteringerne i 2022 er bl.a. en videreførelse fra 2021 af en række centrale A-sager med stor vægt og forventet betydning for kommunerne. Der er tale om sager, hvor Kommissionen allerede har fremlagt forslag, eller hvor udspillet er forsinket, men undervejs. Det drejer sig om følgende:

Igangværende A-sager:

- Europæisk e-ID
- Forordning om AI
- Datapakke: Dataretsakt – afventer initiativ

Derudover kommer følgende nye, varslede initiativer, som KL forventer at følge og løbende vurdere:

C-sager:

- Cyberrobusthed - Retsakt om europæisk cyberrobusthed
- Digital uddannelse og digitale færdigheder
- Multimodal digital mobilitet

Kommissionen varsler udover nye initiativer en række opfølgninger, evalueringer mv. af tidligere initiativer (Refitinitiativer). Af disse forventer KL at følge nedenstående:

B-sager:

- Forslag til en strategi for interoperabilitet mellem EU's regeringer (kan potentielt blive en A-sag). Målet er at etablere en fælles interoperabilitetsstyring på EU-niveau for at sikre koordinering på tværs af grænser, støtte innovation i den offentlige sektor og sikre offentlige datastrømme og tjenester på tværs af grænser.

C-sager:

- GreenData4All — Revision af direktivet om infrastrukturen for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) og af direktivet om offentlig adgang til miljøoplysninger.
- Revision af retningslinjerne for statsstøtte til bredbåndsnet

KL's EU-interessevaretagelse tager udgangspunkt i at påvirke under udformningen og vedtagelsen af Kommissionens udspil til direktiver, forordninger mm. Efter vedtagelse overgår indsatserne til national implementering. Her kan indsatserne ramme forskelligt og hører under forskellige styrelser. Karakteren af en eventuel fælleskommunal indsats vil afhænge af sagens karakter og konsekvenser for kommunerne. GDPR fortsætter eksempelvis med at kræve ressourcer.

2.3. Dialog med KL's direktion

SAG-2021-05174

Baggrund

'Dialog med KL's direktion' er et fast punkt på It-Arkitekturrådets møder og har direktør Christian Harsløf som deltager.

Punktet har til formål at understøtte, at arkitekturdrøftelser og -anbefalinger og den generelle digitaliseringsdagsorden kommer tættere på KL's direktion

2.4. Rapport vedr. den kommunale identitetssikring i forbindelse med NSIS

SAG-2019-03112 Dan Bjørneboe

Baggrund

National Standard for Identiteters Sikringsniveauer bliver implementeret i landets kommuner og øvrige offentlige myndigheder. Det sker dels for at højne IT-sikkerheden, dels for at kunne bruge den kommende NemLog-in 3 i takt med, at det bliver muligt.

KL har fået udarbejdet og publiceret to rapporter om at implementere standarden og har senest præsenteret delrapport 2 på et webinar den 10. februar 2022. Webinaret havde 90 deltagere.

Delrapport 2 angiver en række opmærksomhedspunkter for den kommunale identitetssikring og identitetsstyring hos andre myndigheder.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter rapporten og de påtænkte aktiviteter

- Bidrager med input til KL's indsats på området i foråret 2022

Sagsfremstilling

National Standard for Identiteters Sikringsniveauer skal implementeres i takt med at NemLog-in 3 rulles ud. Kommunerne har mødt nogle af kravene i forbindelse med, at der er etableret RA-enheder (registreringsenheder) til udstedelse af MitID til borgerne. I det kommende år bliver kravene også relevante for kommunens medarbejdere.

Kommunerne kan vælge at implementere denne del af NSIS med en lokal/egen IdP (Identity Provider) eller en fællesoffentlig IdP med afsæt i NemLog-in 3. Det er KLs indtryk fra dialog med kommunerne, at de fleste kommuner ser i retning af en lokal IdP. Men der er en usikkerhed over for omfanget af opgaven med at implementere og drive opgaven efterfølgende. Den netop offentliggjorte rapport peger på nogle af de overvejelser og forberedende handlinger, som kommunerne skal løfte i den forbindelse.

KL er opmærksom på udfordringerne med at implementere standarden og har derfor:

- afholdt et webinar med 90 deltagere den 10. februar,
- igangsat opdatering af den offentliggjorte rapport med input fra Digitaliseringsstyrelsen og vil
- søsætte et netværk for NSIS-implementering med opstart i marts måned 2022.

KL har brug for kommunernes input til, hvilke understøttende aktiviteter KL kan og skal stille til rådighed for at støtte kommunerne bedst muligt.

Bilag

Begge delrapporter fra KL om National Standard for Identiteters Sikringsniveau (NSIS) kan downloades fra [NSIS \(National Standard for Identiteters Sikringsniveauer\) \(kl.dk\)](#).

2.6. Kommunernes tilslutning til den fælleskommunale infrastruktur

SAG-2022-00891 knr

Baggrund

På It-Arkitekturrådsmødet i december 2021 opstod en diskussion vedrørende styringen og samarbejdet mellem KL og KOMBIT omkring rammearkitekturen, infrastrukturen og fagsystemerne. Diskussionen var affødt af en helt aktuel problemstilling omkring tilslutningen af omsorgssystemerne til infrastrukturens indexer. Dele af udfordringerne er formodentlig af mere generel karakter i relationen mellem Rammearkitektur, infrastruktur, standarder og fagsystemer, herunder styringen heraf. Disse forhold er sideløbende hermed drøftet i andre sammenhænge, og der går nu et arbejde i gang med at håndtere de specifikke udfordringer i relationen rammearkitekturen, infrastrukturen og omsorgssystemerne, men der er forventeligt behov for at se udfordringerne i et fremadrettet, generelt perspektiv.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter status på taskforcens arbejde og giver input til det videre arbejde

Sagsfremstilling

Udviklingen af den fælleskommunale infrastruktur har været et centralt element i kommunernes monopolbrudsprogram. Løsningerne i infrastrukturen skal sikre tilgængelige data og understøtte, at it-systemerne lettere kan udveksle informationer m.v. Tilslutningen af kommunernes systemer er nødvendig for, at kommunerne kan høste den fulde, langsigtede gevinst ved infrastruktur-løsningerne. Én af gevinsterne ved etableringen af den fælles infrastruktur er, at det fremover skulle blive lettere, billigere og hurtigere at etablere løsninger, der har behov for data fra flere/mange systemer, herunder fx Borgerblikket, Helhedsorienteret Indsats og lign. Det må fortsat være det strategiske sigte at kapitalisere så meget som mulig på investeringen.

I takt med at KOMBIT og UDK er ved at være igennem monopolbruddet, er der åbnet for, at kommunerne kan koble deres øvrige it-systemer til den fælles infrastruktur. I mødet mellem infrastrukturen og de mange markedsbårne løsninger (ikke-monopol-løsninger) er der imidlertid opstået udfordringer af forskellig karakter.

På særligt ét område - Sundheds- og ældreområdet - er der opstået problemer i et omfang, der tilsiger, at KL, KOMBIT og kommunerne i fællesskab må forsøge at finde gangbare løsninger, så fordringen om at få alle centrale forretningssystemer på infrastrukturen kan indløses, uden at

det kompromitterer fagligheden og systemunderstøttelsen heraf i nævneværdig grad i de kommunale fagsystemer.

Nedsættelse af taskforce

Med baggrund i ovenstående erkendelse har KL-KOMBIT Porteføljeboard besluttet at nedsætte en "hurtigt-arbejdende taksforce", der skal analysere udfordringerne og komme med bud på løsninger.

Arbejdet organiseres for nærværende i syv spor, jf. nedenfor. Opdraget er at finde balancerede løsninger på de konkrete udfordringer, men med blik for eventuelt. "længere-sigtede" konsekvenser for rammearkitektur, infrastrukturen m.v. (spor 7)

1. *Beslutning* - Hvem og hvordan træffer vi en beslutning med den ønskede effekt?
2. *Konsolidering af identificerede forretningsbehov* - herunder behov i Borgerblikket, HOI, Ressourceforløb m.v.
3. *Verifikation af udfordringer* – er de identificerede udfordringer dækkende?
4. *Løsningsforslag* – Forslag til løsninger på kort sigt med blik for det længere perspektiv
5. *Kontraktforhold* - Hvilke konsekvenser har forskellige løsningsmodeller på leverandørernes kontraktuelle forpligtigelse med at levere en integration til infrastrukturen
6. *Kommunikation*
7. *Forbedret, fremadrettet samarbejde* og styring i krydsfeltet mellem inrammearkitekturen, frastruktur, standarder, fagløsninger m.v. på baggrund af bl.a. nærværende forløb.

Der har forud herfor været afholdt en række møder mellem KL og KOMBIT samt enkelte med kommuner og to leverandører. Udfordringer og potentielle løsninger er ved at blive afgrænset og defineret, og det er foreløbigt vurderet, at hovedproblemstillingerne ligger i relationen til indexerne (særligt sagsindexet og forholdet mellem dette og fagløsningerne/fagstandarderne).

Taskforcen vil i processen inddrage udvalgte kommuner og relevante leverandører og forventer at have forslag klar i uge 13. It-Arkitekturrådet vil på mødet d.10.3 bliver forelagt status på arbejdet og problemidentifikationer samt evt. præliminære løsningskitser.

Der forventes, at nærværende indsats vil blive fulgt op af en efterfølgende drøftelse af og model for et styrket samarbejde (governance) mellem KL, KOMBIT og kommunerne i relation til rammearkitekturen, infrastrukturen og

de faglige hensyn og standarder. Nærværende sag tyder på, at samarbejdet og styringen i dag tilsyneladende kan forbedres på en række områder.

2.7. Det Virtuelle Jobunivers

SAG-2022-00279 Bjarke Bruun Petersen

Baggrund

I januar 2021 lancerede KL et forslag om et Virtuelt Jobunivers og igangsatte i forlængelse heraf en foranalyse, som havde til formål at afdække kommunale erfaringer, løsninger på markedet og komme med forslag til, hvordan et Virtuelt Jobunivers kunne udformes og realiseres.

Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter og giver input til, hvordan KL arbejder videre med realiseringen af et Virtuelt Jobunivers, herunder særligt overvejelser om:
 - hvilket fundament skal der skabes, for at markedet kan realisere de påtænkte løsninger
 - input vedrørende services, som KOMBIT eventuelt kunne stille til rådighed, som diverse markeds løsninger kunne anvende

Sagsfremstilling

Foranalysen viste, at KL's vision for et Virtuelt Jobunivers er realiserbart, og at store dele af elementerne allerede er tilgængelige og anvendes af kommunerne i dag. Samtidig anbefales en trinvis realisering af Det Virtuelle Jobunivers, ligesom der bliver peget på en række kritiske valg, som er afgørende for realiseringen. Se foranalysens visionsoplæg i bilag 1.

Formål og målgruppe

Det Virtuelle Jobunivers er tænkt som hovedvejen for de jobparate ledige i den første del af ledighedsperioden, hvor digitale tilbud og værktøjer er tilgængelige, når behovet er der.

Men erfaringerne fra kommuner, særligt under Corona, har vist, at flere målgrupper vil have gavn af en digital understøttelse. Det handler derfor om, hvorvidt den enkelte ledige er digitalt parat. I stedet for en skarp skelnen mellem jobparat og ikke-jobparat handler det således også om, at

løsningerne er tilpasset til de ledige, ligesom det vil være forskelligt, hvilke elementer der fungerer godt overfor forskellige målgrupper

Den konkrete løsning for et Virtuelt Jobunivers

Der er med Det Virtuelle Jobunivers ikke tale om en enkelt løsning, men en sammenhængende digital værktøjskasse, som giver ledige adgang til løsninger, de kan anvende på deres jobrejse.

Foranalysen anbefaler, at Det Virtuelle Jobunivers bygger på en markedsstrategi, hvor løsninger fra private leverandører kombineres med kommunale og statslige løsninger og samles på en platform, hvor kommunerne udstiller de løsninger, der bedst lokalt opfylder borgernes behov.

Det Virtuelle Jobunivers tager afsæt i en kombination af eksisterende og nye løsninger. Flere af de byggesten, der skal anvendes til udvikling af Det Virtuelle Jobunivers, er allerede udviklet og i brug på beskæftigelsesområdet i flere danske kommuner og i udlandet.

Flere mulige tekniske løsninger for Det Virtuelle Jobunivers

I foranalysen for Det Virtuelle Jobunivers anbefales det, at et Virtuelt Jobunivers realiseres vha. en markedsmodel. Der er flere mulige valg, når den konkrete etablering af et Virtuelt Jobunivers skal realiseres. Der er således behov for en teknisk afdækning af, hvilke løsninger, som et Virtuelt Jobunivers kan bygges på og herunder muligheden for at udvikle en første prototype. Dette indbefatter at belyse forholdet mellem lokale, statslige og fælleskommunale løsninger samt hvordan sammenhængen mellem forskellige systemer kan sikres i et Virtuelt Jobunivers.

I den anbefalede model er der en udstrakt grad af lokal selvbestemmelse i den enkelte kommune, i forhold til hvilke services og indhold der skal stilles til rådighed i Det Virtuelle Jobunivers lokalt samt hvilke leverandører man køber indhold af. Hjørnestenen i Det Virtuelle Jobunivers er en markedsplads, som giver den ledige adgang til en bred vifte af jobsøgningsmuligheder og værktøjer, som den ledige kan trække på til jobsøgning, forberedelse og opkvalificering på dennes vej mod job. Kommunen kan sideløbende monitorere og selekttere indholdet, så det passer til de ledige i kommunen og dækker efterspørgslen.

Det kræver derfor en række valg ift. etablering af en platform, hvor den forslåede markedsplads kan fungere i. Dette omfatter b.la. hvilke funktionalitet, som skal være fælles og hvordan data kan deles på tværs af løsninger i et Virtuelt Jobunivers.

Nye rammer for det samlede it-landskab på beskæftigelsesområdet

Der er i dag opbygget et veletableret systemlandskab med en klar governance og en fast struktur for systemlandskabet på tværs af beskæftigelsesområdet. Hvis et Virtuelt Jobunivers skal realiseres, er der behov for at aftale en ny governance for sammenhængen mellem og til statens løsninger i blandt andet Jobnet og Det Fælles Datagrundlag (DFDG).

Beskæftigelsesindsatsens aktører – borgere, virksomheder, fagprofessionelle i jobcentre og a-kasser og beslutningstagere – anvender i dag en række forskellige digitale selvbetjeningsløsninger og informationsplatforme, såvel offentlige som private:

- Borgere, virksomheder, sagsbehandlere, kommuner og a-kasser betjenes via digitale løsninger
- Ydelser til ledige og virksomheder ansøges og udbetales digitalt
- Kontrol og tilsyn understøttes digitalt

Kommuner og a-kasser udvikler og driver sagsbehandlingssystemer (indkøber hos private leverandører). Flere kommuner er ligeledes begyndt at købe adgang til borgervendte digitale platforme, som understøtter den lediges jobsøgning. STAR udvikler og driver tværgående systemer; herunder borger- og virksomhedsrettede selvbetjeningsløsninger (fx CV, Min Plan, Joblog). Der er etableret Den fællesoffentlige dialoggruppe om digitalisering på beskæftigelsesområdet, som følger den digitale udvikling på beskæftigelsesområdet. Dialoggruppen består af repræsentanter fra Beskæftigelsesministeriet, STAR, Digitaliseringsstyrelsen/FM, KL, Danske A-kasser, A-kasserne og kommunerne. Dialoggruppens arbejde er funderet i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, den fælleskommunale rammearkitektur, DFDG samt Jobnet. Dialoggruppen arbejder blandt andet for, at de overordnede rammer for udveksling af oplysninger/data udvikles til i højere grad at understøtte selvbetjeningsløsninger og kerneopgaver i kommuner og A-kasser.

Centrale spørgsmål:

- Hvordan etablerer vi bedst en platform, hvor den foreslåede markedsplads kan fungere i? Platformen har særligt til formål at sikre et ens visuelt udtryk og sikre en række minimumsfunktionaliteter og dataudveksling.
- Hvordan indrettes en governance til styring af fælles udvikling og indhold på platformen/løsningen, herunder indgåelse af aftaler med private leverandører af services?
- Hvilke krav stiller Det Virtuelle Jobunivers til sammenhængen med statens løsninger blandt andet Jobnet og DFDG?

3. Eventuelt